

Dr. AMBRUS MATILD

(1897–1971)

Gyermekgyógyász, sebész főorvos

Született: 1897. július 18-án Vaskoh településen.

Szülei: Ambrus Lajos és Kühlemann Mária.

1904: a Nagyszebeni Ferencendi elemi és polgári lányiskola tanulója.

1914: a Szent Vince nevű irgalmas Nővérek Ranolder Intézetében (polgári iskola) volt bejegyzve.

1915-ben a debreceni Piarista Gimnáziumban érettségizett.

1921-ben debreceni Tudományegyetem Orvostudományi Karán szerzett orvosi diplomát.

1921–1925 között a debreceni Gyermekklinikán díjas (minimális fizetésért) gyakornok, majd tanársegéd.

1933. 09. 01. és 1938. 01. 31. között a debreceni Sebészeti Klinikán fizetés nélküli tanársegéd.

1931/32: a Magyar Kegyestanítórend Szt. József reálgimnáziumban óraadó tanár volt, valószínűleg mellékállásban.

1943.03. 01-től átigazolt a szegedi Egyetemre, ahol a Sebészeti Klinikán fizetés nélküli tanársegéd volt.

Itt már dr. Demény Alajosné dr. Ambrus Matild néven jegyezték. (Férje az Iparkamara főtitkára volt)

1944/45-ben MOFT (Magyar Orvosfizikai Társaság) díjas gyakornoka.

1945-től már díjas tanársegédként volt számontartva.

1946: B-listás lett, de maradhatott még tanársegédi pozíciójában, mert szükség volt az idősebb orvosok szaktudására.

Egy ideig (talán 2 évig) Afrikában dolgozott, ahol egy jó nevű kórházat vezetett. (Somogyi Klára közlése) 2019. 08. 05.)

1952-től a Jászberényi Városi Kórházhoz került, ahol sebészfőorvosi kinevezést kapott és ahol nyugdíjazásáig dolgozott.

A 60 éves doktornő műtés közben

Pályafutása során számos publikációja jelent meg az Orvosi Hetilapban, aminek felsorolása szétfeszítené e kereteket. A debreceni Egyetemi munkássága alatt gyermekgyógyászattal kapcsolatban publikált. A szegedi egyetemi munkássága alatt sebészeti témák foglalkoztatták. Azonkívül egészségmegőrző felvilágításokat is tartott, ahol nagy volt az érdeklődés a kiváló tanársegéd előadása iránt.

Néhány példa:

1924: „Diatezisek elmélete a gyermekgyógyászatban” orvostudományi értekezés (jelentése: hajlam, kóros betegségekre, öröklött betegségekre)

1941: előadást tartott a MANSZ debreceni Anyák iskolája rendezvényén. Téma: Fejlődési rendellenességek, következményeik és azok kezelése.

Csoportkép a kórházi dolgozókkal 1952-ben,
a második sorban középen dr. Ambrus Matild, mellette balról, Sárközy Ferenc, jobbról dr.
Klein László

Kiemelt publikációi:

- A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem sebészeti klinikájának (igazgató Hüttl Tivadar dr., egy ny. r. tanár) közleménye: Kovács László dr. és Ambrus Matild dr.: Daganatok kálium tartalmáról, in. Orvosi Hetilap, 1930. december (74. évfolyam, 48–52. szám)
- Hüttl Tivadar és Ambrus Matild: Pancreas-fermentek az epében (1229–1231. oldal) In. Orvosi Hetilap 74. évf. 48. sz. Budapest, 1930. december 6.
- Dr. Ambrus Matild kilenc év alatt végzett nagy epeúti műtétjeinek statisztikai adatai. Jászberényi Városi Kórház közleménye. In: A Szolnok megyei orvosok tudományos működése. 1962. Szolnok, 1964. pp. 15–24.

Kitüntetése:

1963-ban megkapta a Kiváló orvos címet

Tagsága:

1931-től a debreceni Piarista Diákszövetség rendes tagja.

Tagja volt a Magyar Sebésztársaságnak is.

1953 márciusában így vallott munkájáról:

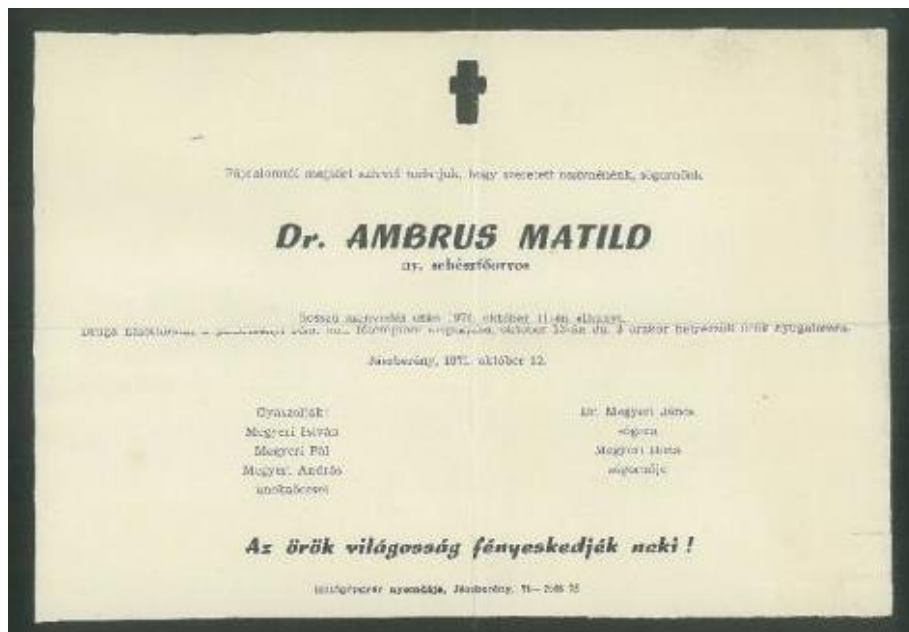
“A dolgozók egészségéért küzdünk

Hosszú és nehéz volt az út, míg eljutottam az orvosi pályára, melyre egész életemen át készültem. A dolgozók egészségéért küzdök minden erőmmel, hogy kiérdemeljem azt a helyet, ahova a szocialista kormányunk állított. Nyolc hónapja dolgozom a jászberényi kórházban. Idegenként jöttem ide s ma már egyre több mosolygós arc fordul felém, ha az utcán megyek. Boldogan újságolják dolgozóink gyógyulásukat. Orvos ennél többet nem kívánhat magának. Örömmel számolhatok be több mint 700 sikeresen elvégzett nagy műtétről, melyet az itt eltöltött 8 hónap alatt végeztem.

Úgy érzem, amit eddig tettem; az csak a kezdet, még sokkal többet akarok tenni a dolgozóink egészségéért, vidám, boldog életéért.”

Kiváló orvos kitüntetését követően a Szolnokmegyei Néplapban írták róla: „Ő a legnépszerűbb orvos a jázsági »ispotályban«. Szinte minden pillanatát a kórházban tölti, ott is lakik, s még éjjelenként is felkel és sorra látogatja a betegeit.”

Elhunyt 1971. október 12-én, a jázsberényi Főtemplom kriptájában helyezték örök nyugalomra.”

Nyughelye a jázsberényi Nagyboldogasszony Főtemplom kriptájában

Forrás:

Piarista Diákszövetség, Debrecen.

Gerundium Debreceni Alma Mater.

SZTE Alma Mater Évkönyve, 1943/45.

A Szolnok megyei orvosok tudományos működése. 1962. Szolnok, 1964. pp. 15–24.

Gyászjelentés – Verseghy Ferenc Könyvtár Aprónyomtatvány-tára.

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SzolnokMegyeiNeplap

SzolnokMegyeiNeplap/ Megyei Néplap, 1953. március (5. évfolyam, 52–77. szám) 1953-03-19 / 67. szám.

Szolnok Megyei Néplap, 1963. július (14. évfolyam, 152–177. szám) 1963-07-02 / 152.

Szolnok Megyei Néplap 1953.márc.19

DÉLMAGYARORSZÁG c. lap

Jászsberény, 2019. június. 23.

Szerkesztette:

Sárrközy Ágnes